

Sl.No. :

नामांक			Roll No.			

No. of Questions – 23

VU-53-Nim. Dar.

No. of Printed Pages – 3

यहाँ से काटिए

वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2016

निम्बार्क दर्शनम्

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 80

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाड़ें

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- 1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्यः ।
- 2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- 3) सर्वेषां प्रश्नानामुत्तराण्युत्तरपुस्तिकायामेव लेखनीयानि ।
- 4) एकस्य प्रश्नस्य सर्वे भागाः एकत्र एव लेखनीयाः ।
- 5) सर्वे प्रश्नाः संस्कृतमाध्यमेन उत्तरणीयाः ।

यहाँ से काटिए

- 1) द्वैताद्वैत विवेकग्रन्थस्य रचनाकारः कः ? [1]
- 2) शुद्धाद्वैतसिद्धान्तस्य प्रवर्तकः कः ? [1]
- 3) मुमुक्षु कतिविधः ? नामानि लिखत। [$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$]
- 4) चित् तत्त्वं किम् ? कतिविधम्। [1 + 1 = 2]
- 5) “द्वैतम्” इत्यस्य प्रकृतिप्रत्ययौ लिखत। [2]
- 6) निम्बार्क चरितनामकग्रन्थस्य लेखकः कः ? अस्य प्रसिद्धानां ग्रन्थानां नामानि लिखत। [2]
- 7) नियमानन्दस्य जन्ममहोत्सवः केन प्रकारेण मन्यते ? [2]
- 8) सदा राधिका नाम जिह्वाग्रतः स्यात् इति श्लोकं पूर्यत। [2]
- 9) नियमानन्दस्य “निम्बार्कः” नाम कथं प्रसिद्धम् ? [2]
- 10) दुर्योधनः द्रोणाचार्यं किम् कथयति ? [2]
- 11) के-के रजोगुणासमुद्भवाः ? वर्णयत। [2]
- 12) सदसतः स्वरूपं निरूपयत। [2]
- 13) मिथ्याचारः कः उच्यते ? [2]
- 14) भेदाभेदपदे अभेद पदार्थस्य चत्वारि श्रुति वाक्यानि प्रतिपादयत। [4]
- 15) ब्रह्मणः लक्षणं प्रतिपादयत। [4]
- 16) निम्नलिखित श्लोकस्य सप्रसङ्ग- भावार्थः लेखनीया-
जन्मकर्मगुणरूपयौवनं दिव्यमेव कवयोः वदन्ति हि।
श्रौतवाद उपलभ्यते तथा निर्विशेषचिति मंगलालये॥ [1 + 3 = 4]

- 17) अधोलिखित श्लोकस्य सप्रसङ्ग - व्याख्या करणीया - [1 + 5 = 6]
 अङ्गे तु वामे वृषभानुजां मुदा विराजमानामनुरूप सौभगाम्
 सखी सहस्रैः परिसेवितां सदा स्मरेम देवीं सकलेष्टकामदाम्॥
 अथवा
 ब्रजयात्राप्रसङ्गे नियमानन्दः कानि-कानि तीर्थानि दर्शनं-कृतवान् ? वर्णयत।
- 18) भगवता निम्बार्केण कथं कूर्मस्य उद्धारः कृतम् ? [6]
 अथवा
 श्री हंसः सनकादिनां शंकायाः समाधानं कथमकरोत् ?
- 19) निम्नांकितयोः श्लोकयोः एकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या विधेया- [1 + 5 = 6]
 अन्ये च बहवः शूरा मदर्थेत्यक्तजीविताः।
 नानाशस्त्र प्रहरणाः सर्वे युद्धविशारदाः॥
 अथवा
 तं तथा कृपयाऽऽविष्टमश्रुपूर्णाकुलेक्षणम्।
 विषीदन्तमिदं वाक्यमुवाच मधुसूदन॥
- 20) निम्नांकितयोः श्लोकयोः एकस्य सप्रसङ्गं भावार्थः लेखनीयः- [1 + 5 = 6]
 न जायते प्रियते वा कदाचित् नायं भूत्वा भविता वान भूयः।
 अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणो न हन्यते हन्यमाने शरीरे॥
 अथवा
 लोकेऽस्मिन् द्विविधा निष्ठा पुरा प्रोक्ता मयानघः।
 ज्ञानयोगेन सांख्यानां कर्मयोगेन योगिनाम्॥
- 21) द्वैताद्वैत विवेकग्रन्थानुसारम् अचित् तत्त्वं किम् ? वर्णयत। [7]
 अथवा
 द्वैताद्वैतविवेकानुसारं प्रतिपादयत् यत् ब्रह्मः सविशेषं निर्विशेषं च भवति।
- 22) शास्त्रप्रमाणैः ईश्वरतत्त्वं निरूपयत। [7]
- 23) द्वैताद्वैतसिद्धान्तानुसारं चित् स्वरूपं लिखत। [7]
 अथवा
 जयति जयति राधाकृष्णयुगलं वरिष्ठं व्रतसुकृतनिदानं यत्सदैतिह्यमूलम्।
 विरलसुजनगम्यं सच्चिदानन्दरूपं ब्रजवलयविहारं नित्यवृन्दावनस्थम्॥
 इत्यस्य श्लोकस्य व्याख्या कार्या।

DO NOT WRITE ANYTHING HERE